

Proxecto mercadiño solidario

TROCAME—ROQUE

EQUIPO COMUNITARIO

O pasado 7 de xuño, dende a Concellería de Servizos Sociais e as entidades socioeducativas do barrio de Fontiñas, presentamos aos medios de comunicación e ao vecindario do municipio o proxecto de mercadiño solidario "Trócame—Roque". Un proxecto, froito do traballo comunitario e en rede, que se levou a cabo en Área Central, o venres, 14 de xuño, e que pretendía:

- ⇒ **"Financiar" o gasto dunha necesidade social do barrio**, canalizado a través dunha entidade de iniciativa social da zona (Cruz Vermella). Neste caso, a dotación de equipamento básico urxente para unha vivenda.
- ⇒ **"Apoiar" unha actividade comunitaria coa idea de que "...todas e todos traballamos para o noso barrio..."**, implicándose os mais novos na mellora do espazo próximo ao parque infantil da rúa Londres, co deseño e realización dun "circuíto que reflicta a estrutura urbanística do barrio" e se converta nun elemento máis que apoie o xogo infantil. Actividade que será realizada, previsiblemente, no primeiro trimestre do vindeiro curso escolar, por alumnado do IES Antonio Fraguas.

O MERCADIÑO EN CIFRAS....

Nº de postos no mercadiño = 18.

Nº de menores participantes nos postos do mercadiño = 47
(dos cales o 26,9 % correspondían ao sector da "infancia" -menos de 12 anos- e o 73,1 % á "adolescencia", "mais de 12 anos").

Nº de actividades de animación ao redor do mercadiño = 5.

Nº de profesionales e de voluntarios ao fronte das actividades de animación = 25.

Nº de participantes nas actividades de animación = 144.

Nº de visitas aproximadas ao mercadiño = 450.

Recaudación = 360,43 €.

O ACADADO NO MERCADIÑO...

Maior participación do esperado pola Comisión Organizadora.

A convivencia, unha "atmósfera cálida", a ausencia de conflitos, a diversidade social.

A duración do mercadiño foi superior, dado o "bo ambiente" que reinou durante a xornada.

A petición das rapazas e rapaces a repetir a experiencia.

A valoración positiva do vecindario sobre a iniciativa, o proxecto e as actividades de animación.

O recoñecemento por parte dos asistentes á organización da actividade, froito do traballo en rede comunitario.

O apoio dos centros comerciais Area Central e Leroy Merlín ao proxecto.

Como se fixo a avaliación?.

A avaliación foi *participativa e aberta*. Neste sentido, os diferentes participantes (tanto as rapazas e rapaces dos postos como os asistentes) puideron cumprimentar un pequeno *cuestionario*, de forma anónima. No mesmo abor-dáronse as seguintes cuestións:

Valoración da iniciativa.

Valoración do interese do proxecto solidario proposto.

Valoración das actividades de animación levadas a cabo ao longo da xor-nada.

Suxestións cara a realización doutras actividades comunitarias.

Colouse tamén un *buzón de suxestións* onde os asistentes ao mercadiño puideron deixar constancia tanto das cousas que mais lle gustaron da xorna-da como suxestións para vindeiras actividades comunitarias.

Abreuse tamén un “*libro de visitas*” (elaborado pola Coordinadora do Centro de Día Arela) para que as veciñas e veciños que o quixeran, fixeran constar a súa valoración sobre o proxecto.

A orientadora do IES Antonio Fraguas procedeu a realizar unha *xuntanza valorativa*, o luns 17 de xuño, cunha representación de menores participan-tes..

A maiores, parte dos profesionais implicados na organización e implementa-ción da xornada (traballadoras sociais da UTS Fontiñas, orientadora do IES Antonio Fraguas, técnico de xuventude de Cruz Vermella e educadoras so-ciais do Programa de atención a familias Abeiro), realizaron unha avaliación técnica, cun dobre enfoque: cuantitativo e cualitativo (mantendo para isto va-rias xuntanzas).

Avaliación cuantitativa:

Para a realización da avaliación cuantitativa da xornada formuláronse varios indicadores; vexamos o resultado de cada un deles:

Indicador nº 1: Número de solicitudes de postos previstos: 20.

No periodo de inscrición recibíronse un total de 20 postos, dos cales 12 procedían do IES Antonio Fraguas, 3 do Centro de Día Arela, 2 de Cruz Vermella, 1 do CEIP Raiña Fabiola, 1 do Colexio Vilas Alborada e 1 do CEIP Monte dos Postes.

Pódese suliñar que as inscricións foron superiores ás estimadas inicialmente pola Comisión Organizativa (esperábase 5/6 grupos).

Dedúcese a importante labor de concienciación levada a cabo polo IES Antonio Fraguas, por Cruz Vermella e polo Centro de Día Arela. A iniciativa foi valorada como moi positiva por alumnado do IES Antonio Fraguas, onde a orientadora fixo unha labor “clase por clase” e case individualizada. Nos caso de Cruz Vermella e Arela, participaron practicamente a totalidade dos rapaces e rapazas que están nos seus programas.

Indicador nº 2: Número de postos finais no mercado: 18.

Do total de postos previstos (20), colocáronse no día do mercadiño 18; as ausencias correspondían a menores procedentes do Colexio Vilas Alborada e CEIP Raiña Fabiola, centros non ubicados no barrio.

Aínda así, considérase amplamente acadado este obxectivo xa que supón que o 90 % dos postos previstos estaba efectivamente na actividade.

Indicador nº 3: Número de participantes previstos inicialmente para os postos: 52.

Utilizando como criterio establecido a diferenciación contemplada no artigo 37 da Lei 3/2011, do 30 de xuño, de apoio á familia e á adolescencia de Galicia, podemos suliñar que o 26,9 % dos participantes (14 menores) corresponden ao colectivo de “infancia” e o 73,1 % (38 menores), corresponden ao colectivo de “adolescencia”.

Indicador nº 4: Número de participantes reais nos postos: 47.

Amplamente acadado o obxectivo. Houbo unha participación real e efectiva do 90,4 % dos menores previstos para a actividade. As ausencias corresponden fundamentalmente a menores con idade inferior aos 12 anos.

Indicador nº 5: Número de visitas aproximado: estímase un número aproximado de 450 persoas.

Hai que ter presente que xa se partía de 47 menores nos postos, da asistencia de tódolos integrantes da xuntanza de barrio de Fontiñas (13 persoas), de antigos membros das xuntanzas, de representantes políticos do Concello de Santiago de Compostela, de técnicos provintes do IES Antonio Fraguas e dos Servizos Sociais Comunitarios, de voluntariado de Cruz Vermella, dos menores que integran ao Coro do IES, de pais e nais que acudiron á actividade, de persoas maiores do Servizo de Axuda no Fogar e do Club de Maires do Centro Sociocultural, das persoas encargadas de implementar as actividades, de usuarios do centro comercial Area Central, de veciñas e veciños do barrio, etc.

Indicador nº 6: Número de diferentes actividades de animación: 5 actividades.

Indicador nº 7: Número de profesionais e/ou voluntarios ao fronte das actividades de dinamización: 25, que se desglosan do seguinte xeito:

Ao fronte da actuación musical do coro de alumnas e alumnos do IES Antonio Fraguas: 1 persoa (docente do mencionado centro educativo).

Nos xogos de grupo para menores dinamizados dende Cruz Vermella: 8 persoas.

Nos obradoiros de manualidades, realizados cun enfoque interxeneracional, por Cruz Vermella: 6 persoas.

Nas actividades de fomento da igualdade implementadas dende o Centro de Información á Muller do Concello de Santiago de Compostela: 2 persoas.

No Obradoiro de *Breakdance* (actividade do Programa de Prevención da UMAD): 8 persoas (1 monitor dando a clase, 6 facendo a exhibición e 1 encargado da organización).

Indicador nº 8: Número de participantes aproximado nos obradoiros: 144 persoas.

No coro de alumnas e alumnos do IES Antonio Fraguas: 25 rapazas e rapaces.

Nos xogos de grupo para menores dinamizados dende Cruz Vermella: 35 menores.

Nos obradoiros de manualidades, realizados cun enfoque interxeneracional, por Cruz Vermella: 10 persoas.

Nas actividades de fomento da igualdade implementadas dende o Centro de Información á Muller do Concello de Santiago de Compostela: 55 menores.

Indicador nº 9: Número de entidades da rede que participaron activamente no proxecto: 9 entidades, o que supón o 75 % das que compoñen habitualmente as Xuntanzas de Barrio de Fontiñas. As entidades que participaron na Comisión Organizativa foron: Centro de Día Arela, Fundación Secretariado Xitano; IES Antonio Fraguas, Cruz Vermella, Programa de atención a familias “Abeiro”, UMAD, UTS Fontiñas, Programa municipal socioeducativo e Concelleira de Servizos Sociais do Concello de Santiago de Compostela.

Indicador nº 10: Recadación e grado de consecución do proxecto solidario: 360,43 €.

Pero unha avaliación para ser **participativa debe ter en conta o punto de vista da cidadanía, tanto dos participantes como dos asistentes**. Realizouse un pequeno cuestionario de avaliación que contemplaba tres aspectos a avaliar (a iniciativa, o proxecto solidario e as actividades de avaliación) e un aberto a suxestións globais. Os items de valoración ían do 1 ao 5, onde o 1 é a valoración mais baixa (nada satisfeito co realizado) e o 5 a valoración mais alta (moi satisfeito co realizado). Recolléronse un total de **39 cuestionarios**, cumprimentados todos de xeito anónimo. Centrémonos agora na avaliación propiamente dita:

Cuestión 1: Cómo valorarías a iniciativa? A media de valoración deste apartado reflicta un grao de satisfacción moi elevado, que se aproxima á puntuación máxima; **puntuación acadada 4,8** (sobre 5).

Cuestión 2: Qué grao de interese ten o proxecto solidario ao que vai destinado o proxecto? A media de valoración deste apartado segue reflexando un grao de satisfacción moi elevado, que se aproxima á puntuación máxima; **puntuación acadada 4,6** (sobre 5). Nembargantes, considérase que para vindeiras edicións do mercadillo se debería explicar un pouco mais aos participantes o destino do proxecto.

Cuestión 3: Cómo valorarías as actividades de animación levadas a cabo ao longo da xornada? A media de valoración deste apartado segue reflexando un grao de satisfacción moi elevado, que se aproxima á puntuación máxima; **puntuación acadada 4,7** (sobre 5).

A avaliación do grao de consecución de obxectivos:

Conxuguemos agora os resultados acadados cos obxectivos establecidos no proxecto:

Fomentar a participación e a dinamización social na zona. Considérase amplamente acadado este obxectivo si temos presente que 47 menores estiveron ao fronte dos postos do mercadillo, que houbo 450 persoas que aproximadamente asistiron ao mesmo e unha participación en obradoiros de 144 rapazas e rapaces.

Reforzar os “espazos de encontro” e a “vida comunitaria”, nos que estean presentes os valores da igualdade e da solidariedade social. Obxectivo amplamente acadado. Area Central, o 14 de xuño, foi un “punto de encontro comunitario”, onde se reflectía a diversidade social que caracteriza o barrio; onde a convivencia de distintas persoas con perfil moi variado foi positiva e enriquecedora; onde os principios de igualdade e de fomento da solidariedade estaban patentes nas veciñas e veciños.

Implicar e integrar a tódolos axentes sociais do barrio nunha mesma actividade. Unha vez mais, as entidades socio-educativas do barrio souberon transmitir ao exterior o traballo en rede, que amplamente se consolidara en mais de quince anos de existencia. O 75 % das entidades formaron parte da Comisión Organizativa, e asumiron o traballo directo cos rapaces e rapazas, e tamén coa poboación en xeral, fomentado a dinamización social. As restantes, acudiron a presenciar a actividade.

Activar procesos de solidariedade entre a veciñanza, facéndoos conscientes de necesidades do barrio.

Un dos fins do proxecto era solidario; supoñía traballar cos rapaces e rapazas sobre as necesidades sociais existentes na actualidade, que non están afastadas deles. Supoñía traballar con toda a poboación que todos e todas podemos contribuír, na medida das nosas posibilidades, a acadar un fin social concreto e que podemos axudar ao benestar social do veciñanza.

Impulsar actividades nas que nenos, nenas, mozos e mozas sexan os protagonistas. Só hai que ver a participación directa dos rapaces (47) no mercadiño, a ilusión que mantiveron durante a xornada, a capacidade de empatía cos demais, etc.; visualizar comentarios do “libro de visitas” ou do buzón de suxestións é útil para chegar a comprobar o cumprimento deste obxectivo. O alcance nos medios de comunicación e a visualización das diferentes imaxes axudan a entender o éxito neste apartado.

Concienciar aos menores sobre a realidade social e comunitaria na que viven e “espertar” neles iniciativas de índole solidaria. Sería repetir o xa analizado para veciñanza. Un traballo directo cos menores realizado dende o IES Antonio Fraguas e dende as entidades sociais, Cruz Vermella e Centro de Día Arela. Un traballo que comezou, con bos froitos no ano 2013, pero no que compre incidir nos vindeiros anos.

Ofertar aos mais novos a posibilidade de que “sexan a voz” que transmita novas iniciativas comunitarias. Unha voz que foi escoitada directamente en xuntanzas mantidas cun grupo deles pola orientadora do IES Antonio Fraguas; unha voz que foi deixada por escrito nos seus cuestionarios de avaliación; unha voz que foi recollida no buzón de suxestións; unha voz que foi recollida no “libro de visitas”; unha voz recollida tamén na reportaxe do taller de televisión de Agareso..., pero o mais importante, unha voz que se reflectiu na súa actitude e comportamento ao longo da xornada, na que só se pode dicir unha palabra: exemplar!.

O agradecemento para todos aqueles que coa súa contribución fixeron que unha pequena “idea” se convertera nun importante “proxecto social”, onde a convivencia e a diversidade foron os piares básicos, ao tempo que se teceron lazos de solidariedade social. Grazas.

O 14 DE XUÑO NO CC ÁREA CENTRAL
DESDE AS 16:30 ATA AS 19:30

BARRIO DAS FONTINAS

TRÓCAME-ROQUE

NON TE PERDAS O MERCADIÑO
SOLIDARIO PARA RAPACES E RAPAZAS

APÚNTATE EN:
CENTRO SOCIOCULTURAL DE FONTINAS E CRUZ VERMELLA
DE MARTES A VENRES DE 16:00 A 19:00

 area central Cruz Roja Española

M. MAGÁN

